

Handläggare: Ulrika Klemets
Telefon: 08-508 09 077

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Revisorernas årsrapport 2011 för Norrmalms stadsdelsnämnd - remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Christina Rapp Lundahl
stadsdelsdirektör

Ulrika Klemets
avdelningschef

Sammanfattning

Revisorerna för Norrmalms stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet år 2011. Revisorerna bedömer att det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet är tillfredsställande. Nämnden har nått de av kommunfullmäktige beslutade målen för verksamheten, med undantag för målet om att invånarna ska vara eller bli självförsörjande. Revisionskontoret bedömer att nämnden har uppfyllt sina egna mål och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.

Nämndens styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig. Några granskningar visar dock att den interna kontrollen kan förbättras. Nämndens bokslut och räkenskaper för år 2011 bedöms vara rättvisande.

Bakgrund

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Revisorerna för Norrmalms stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet år 2011. Remissen ska besvaras senast 31 augusti. Årsrapporten bifogas.

Ärendet

Sammanfattning av årsrapporten

I årsrapporten redovisas det samlade resultatet av revisionskontorets granskning av Norrmalms stadsdelsnämnds verksamhet för år 2011. Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat.
- Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.
- Nämndens bokslut, delårsrapport och räkenskaper.

Nämndens resultat och styrning bedöms enligt olika kriterier, där bedömningen som bäst är tillfredsställande/tillräcklig, vilket innebär att kriterierna i allt väsentligt är uppfyllda. Nämndens bokslut bedöms som antingen rättvisande, inte helt rättvisande eller inte rättvisande. Nedan följer bedömningarna inom de tre områdena.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Revisorerna bedömer att det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet är *tillfredsställande*. Det ekonomiska utfallet för driftbudgeten 2011 visar ett nettoöverskott om 1,4 mnkr jämfört med budgeten. Alla verksamheter med undantag av verksamheten för stöd och service till personer med funktionsnedsättning och ekonomiskt bistånd visar nettoöverskott. När hänsyn tas till resultatenheterens dispositioner minskar nämndens totala nettoöverskott till 0,2 mnkr. Budgetutfallet för investeringarna innebär ett överskott på 4,4 mnkr.

Revisionskontoret bedömer att nämnden har nått kommunfullmäktiges mål för verksamheten med undantag för verksamhetsmålet om att *invånarna i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande*, vilket endast delvis uppnås. Vidare bedöms att nämnden i huvudsak har uppnått sina mål och genomfört i verksamhetsplanen angiven verksamhet.

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Revisionskontoret bedömer att nämndens styrning och uppföljning är *tillräcklig*, dock visar granskningarna på vissa brister som behöver åtgärdas.

Revisionskontoret bedömer att nämnden har arbetssätt för ett fungerande internkontrollarbete men framhåller att fortsatt stöd och information till enheterna i arbetet med risk- väsentlighetsanalys och utveckling av det löpande internkontrollarbetet är viktigt.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Revisionskontoret bedömer att Norrmalms stadsdelsnämnds bokslut och räkenskaper för år 2011 är *rättvisande*.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på administrativa avdelningen i samråd med övriga avdelningar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen delar revisorernas bedömningar i årsrapporten. Förvaltningen konstaterar att kriterierna i allt väsentligt är uppfyllda inom det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet samt styrning, uppföljning och kontroll. Vidare är bokslut och räkenskaper rättvisande. Nedan kommenterar förvaltningen några av revisionskontorets synpunkter inom de olika områdena.

Verksamhetens resultat

Granskning av efterlevnad av lagar, föreskrifter och riktlinjer

Stadens utbildningsinspektörer har genomfört inspektion i 13 av 31 förskolor på Norrmalm och visar på både styrkor och svagheter samt områden att utveckla. Enheterna behöver bl.a. utveckla hur läroplanens begrepp om kunskap och lärande ska ligga till grund för verksamheten.

Skolinspektionen har genomfört en tillsyn av Norrmalms förskoleverksamhet under våren 2011. Tillsynen visar en del avvikelser från de nationella målen. Bl.a. behöver samarbetet med föräldrarna utvecklas för att ge dem möjlighet att påverka verksamheten. Förskolornas planer mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav. Barngruppernas storlek och sammansättning utvärderas inte kontinuerligt. Lagen om registerkontroll av personal i förskoleverksamheten iakttas inte alltid.

Stadsdelsförvaltningen har i enheternas verksamhetsplaner för 2012 och nämndens verksamhetsplan för 2012 inarbetat åtgärder för att möta och komma tillrätta med kritiken från stadens utbildningsinspektörer och Skolinspektionen.

Styrning, uppföljning och kontroll

Granskning av styrning uppföljning och kontroll av beviljade insatser inom äldreomsorgen

Revisionskontoret har under 2011 granskat hur stadsdelsnämnderna Hässelby-Vällingby, Enskede - Årsta - Vantör och Norrmalm styr, följer upp och kontrollerar att äldre på externt drivna vård- och omsorgsboenden får de insatser som de har beviljats och erbjuds en god och säker hälso- och sjukvård samt rehabilitering. Revisionskontoret överlämnade rapporten till stadsdelsnämnderna för yttrande. Yttrandet behandlades i stadsdelsnämnden den 19 april 2012.

Revisorerna påpekade att Norrmalm ännu inte har en systematisk uppföljning av individuella insatser för samtliga äldre som har beviljats vård- och omsorgsboende. En regelbunden uppföljning har gjorts av insatser för äldre som flyttat till vård- och omsorgsboende sedan valfrihetssystemet infördes. Stadsdelsförvaltningen kommer under 2012 att systematisera individuppföljningarna för att kunna följa upp samtliga äldres individuella beslut på vård- och omsorgsboenden.

I rapporten rekommenderas stadsdelsnämnden att förstärka kontrollen av att handläggarnas kartläggning och bedömning av den äldres behov utgår från ett helhetsperspektiv såväl vid beslut om insats som vid vårdbehovsmätningen. Biståndshandläggarna tillämpar stadens gemensamma kartläggningsinstrument som syftar till att de äldre i staden ska få en mer likvärdig bedömning. För att undvika att stadsdelsförvaltningarna skapar egna rutiner och mallar anser förvaltningen att det behövs en stadsövergripande kompetensutveckling och vägledning för biståndshandläggare.

Stadsdelsförvaltningen har omarbetat ledningssystemet så att det följer Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd för systematiskt kvalitetsarbete. Ärendet behandlades i stadsdelsnämnden i april 2012.

Stadsdelsförvaltningen ställer sig positiv till revisionskontorets förslag om central vägledning i frågor om uppföljning och kontroll av boenden som drivs på entreprenad. Förvaltningen delar också uppfattningen om att kommunstyrelsen bör vägleda nämnderna i hur avtalade sanktionsmöjligheter ska användas, t.ex. under vilka omständigheter vite ska utgå. Förvaltningarna behöver i större utsträckning gemensamma ramar och verktyg att utgå ifrån.

Granskning av nämndens system för intern kontroll

Revisionskontoret konstaterar att nämnden har beslutat om ett system för intern kontroll och fastställt en internkontrollplan för år 2011 som bygger på en risk- och

väsentlighetsanalys av nämndens väsentliga processer och måluppfyllelse för indikatorer. Alla enheter har varit delaktiga i analysen genom att lämna underlag till förvaltningens centrala analys. Internkontrollplanen för 2011 har genomförts. Revisionskontoret konstaterar också att nämnden arbetar för att stödja och utveckla det interna kontrollarbetet i organisationen, bl.a. genom att satsa på arbetet med lean.

Revisionskontoret bedömer att nämnden har arbetssätt för ett fungerande internkontrollarbete men framhåller att fortsatt stöd och information till enheterna i arbete med risk- väsentlighetsanalys och utveckling av det löpande internkontrollarbetet är viktigt. Arbetet med risk- och väsentlighetsanalyser utgör en bra grund för att bedöma om det finns tillräckliga löpande kontrollaktiviteter i verksamheten eller om särskilda åtgärder bör vidtas.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att utveckla den interna kontrollen och integrera kontrollerna i verksamhetsstyrningen.

Granskning av lönehantering

Revisionskontoret har genomfört en granskning av nämndens lönehantering. Vid granskningen har vissa felaktigheter noterats i de lönegrundande underlagen. Bl.a. har några heltidsanställda fått ersättning för fyllnadstid vilket kan bero på att fel löneart har registrerats i LISA-självservice. Granskningen visar att nämnden följer de av staden utfärdade centrala dokument som gäller för löneområdet. Vidare har nämnden utarbetat förvaltningsspecifika riktlinjer och rutinbeskrivningar, t.ex. finns det rutinbeskrivningar för hur chefers avstämning av löneutbetalningar ska gå till. Men det görs inte någon kontroll av att cheferna verkligen följer rutinerna.

Revisionskontorets samlade bedömning är att nämnden i huvudsak har en tillräcklig intern kontroll avseende lönehanteringen och att löneredovisningen i huvudsak är aktuell, fullständig och rättvisande. För att stärka den interna kontrollen rekommenderas nämnden att utveckla en rutin för dokumenterade kontroller avseende chefernas avstämningar. Vidare bör nämnden säkerställa att korrekt löneart används avseende fyllnadstid och övertid.

Stadsdelsförvaltningen kommer att ytterligare informera om rutinen för avstämning av löner samt den korrekta rapporteringen av fyllnadstid och övertid. Stickprovskontroller av enhetschefernas kontroller kommer också att genomföras.

Granskning av arvoden till förtroendevalda

Revisionskontoret har genomfört granskning av utbetalade fasta årsarvoden och sammanträdesarvoden till nämndens förtroendevalda. I granskningen har bl.a. noterats att endast vid två tillfällen har sociala delegationens sammanträdesarvoden rapporterats på rätt löneart. Stadsdelsnämnden har inte genomfört efterkontroll av utbetalda arvoden. Revisionskontoret bedömer att stadsdelsnämnden bör använda korrekt löneart vid rapportering av sammanträdesarvoden och även införa en rutin för efterkontroll av utbetalda arvoden.

Stadsdelsförvaltningen har rättat rapporteringen av sociala delegationens sammanträdesarvoden samt infört en rutin för efterkontroll av utbetalda arvoden.

Granskning av uppföljning och kontroll av informationen i Paraplysystemet

Revisionskontoret har genomfört en granskning av om nämndernas uppföljning och kontroll är tillräcklig för att säkerställa att informationen i barn- och ungdomsärenden inom individ och familjeomsorgen är inrapporterad på ett korrekt sätt i Paraplysystemet.

Vid granskningen framkom att det finns ett behov av utbildning vad gäller registrering av uppgifter samt innehållet i och åtkomst till Paraplysystemets färdiga rapporter. I granskningen framkom också att verksamheterna genomför för få systematiska kontroller (stickprovskontroller eller liknade) av inregistrerad data. Vid revisionskontorets stickprovskontroll noterades ett antal felregistreringar.

Revisionskontoret bedömer också att nämndens uppföljning och kontroll inte helt är tillräcklig för att säkerställa att informationen i barn- och ungdomsärenden är inrapporterade på ett korrekt sätt i Paraplysystemet. Det är angeläget att kompetensen i Paraplysystemet stärks och att registrerad information i systemet kvalitetssäkras. Förvaltningen bör även säkerställa att registrering i Paraplysystemet sker i anslutning till fattade beslut och genomförda insatser.

Stadsdelsförvaltningen har fr.o.m. 2012 inrättat en paraplysamordnare även inom individ- och familjeomsorg. Paraplysamordnaren har under våren haft genomgångar med enhetschefer och enskilda handläggare för att kontrollera och säkerställa kunskapen om hur man registrerar korrekt i systemet samt att registrering sker i anslutning till att beslut fattas. Paraplysamordnaren gör också egna kontroller i systemet och fortsätter med utbildningsinsatserna under hela 2012.

Granskning av kvalitetsarbetet inom socialtjänsten

Revisionskontoret har granskat om nämnden bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med Socialstyrelsens ledningssystem för kvalitet i socialtjänsten. Granskningen har genomförts inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning och socialpsykiatri.

Revisionskontoret bedömer att det finns arbetsformer för att säkra kvaliteten i verksamheten. Regelbunden uppföljning av verksamheten genomförs. Det pågår även ett utvecklingsarbete för att stärka kontrollen. Granskningen visar dock att arbetet med risk- och väsentlighetsanalys på enheterna kan utvecklas ytterligare.

Stadsdelsnämnden fastställde i april 2012 ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt Socialstyrelsens nya föreskrifter och allmänna råd. Implementeringen av arbetet pågår.

Granskning av hantering och redovisning av mervärdesskatt

Granskning av nämndens hantering och redovisning av mervärdesskatt (moms) har genomförts. Den visar att det finns aktuella anvisningar för hur moms ska redovisas. Granskningen visar dock att de inte följs till alla delar. Bl.a. har vissa brister i den interna kontrollen konstaterats vid återsökning av särskilt momsbidrag, vilket inneburit att alla bidragsberättigade kostnader inte har återsökts. Nämnden bör därför säkerställa att korrigering sker i efterhand för de kostnader där särskilt momsbidrag inte återsökts. Detta kan göras tre år tillbaka i tiden.

Revisionskontorets samlade bedömning är att den interna kontrollen i huvudsak är tillräcklig och att redovisningen i allt väsentligt är rättvisande. För att stärka den interna kontrollen ytterligare rekommenderas att momsredovisningen kontrolleras löpande både när det gäller avdragsbegränsning och särskilt momsbidrag. Därtill bör information och utbildning avseende momsredovisning ges kontinuerligt.

Stadsdelsförvaltningen genomförde utbildning i moms frågor för chefer och berörda medarbetare under 2011. Utbildningen kommer att erbjudas igen under 2012. En rutin för att lättare kontrollera återsökt moms har införts sedan början av 2012.

Bilaga. Årsrapport 2011